

SYMPOZJA ■ KONFERENCJE ■ NARADY

STAN ŚRODOWISKA A CHOROBY NOWOTWOROWE

Według dość powszechnie przyjętych wyników badań około 75% zachorowań na raka powodowane jest paleniem tytoniu i niewłaściwym odżywianiem. Natomiast 7÷8% nowych przypadków przypisuje się zanieczyszczeniu środowiska, które jak wiadomo, stale się pogłębia. Dlatego też w koncepcji „Zdrowie dla wszystkich w roku 2000”, przygotowywanej przez lekarzy i higienistów jako ważny kierunek działania, przyjmuje się strategię czyszczenia środowiska.

Ważnym krokiem w tym kierunku stała się konferencja zorganizowana 5 kwietnia 1989 r. w Warszawie, przez Sekcję Główną Karcinogenyzy Środowiskowej Polskiego Towarzystwa Higienicznego. Udało się na niej zgromadzić przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych, w tym także technicznych. Niezależnie od uzyskanych rezultatów należy stwierdzić jedynomyślność poglądów co do współzależności między poziomem rozwoju cywilizacyjnego i stanu środowiska przyrodniczego, a warunkami życia i zdrowia społeczeństwa. Różnica na tym tle między Polską a Japonią sięga już ok. 10 lat, niewiele tylko mniej w stosunku do Europy Zachodniej — niestety, w obu przypadkach na minus. Wykazały to szczegółowo referaty:

1. **Z. Wronkowski:** Środowiskowe ryzyko zapaadalności na nowotwory złośliwe.

2. **T. Górski:** Strategia zapobiegania nowotworom w oświacie zdrowotnej.

3. **C. W. Korczak:** Rola towarzystw naukowo-medycznych w realizacji programów oświaty i wychowania onkologicznego w Polsce.

4. **J. Świąteczak, S. Sadowski:** Punkt widzenia higieny na stan zanieczyszczenia środowiska krajowego karcinogenami.

5. **J. Jędrzejowski:** Zagadnienie ochrony powietrza w Polsce.

6. **K. R. Mazurski:** Strategia czystej żywności.

7. **L. J. Piekarski:** Międzydyscyplinarna współpraca w zapobieganiu środowiskowemu ryzyku zapaadalności na choroby nowotworowe.

Istotnym uzupełnieniem tematyki stały się doniesienia i komunikaty:

1. **T. Bąbelek, J. Grochmalicka-Mikolajczyk:** Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne w wodach przeznaczonych do picia.

2. **M. Szerszeń-Dąbrowska, U. Wilczyńska, W. Szymczak:** Umieralność z powodu nowotworów złośliwych wśród mężczyzn zawodowo narażonych na pył azbestu.

3. **B. Zemła:** Czynniki ryzyka w raku krtani u autochtonów i migrantów Górnego Śląska.

4. **T. Dutkiewicz:** Związki rakotwórcze i prekarcinogeny środowiskowe (na podstawie raportu ekspertów PAN).

5. **K. Chruścielska, K. Wilkosz, B. Graffstein:** Wykrywanie karcinogenów środowiskowych w badaniach modelowych na zwierzętach.

6. **H. Lamparczyk, R. J. Ochocka:** Parametry określające zanieczyszczenie środowiska morskiego ustalane na podstawie zawartości n-alkanów i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Wszystko to w sposób nader jasny udowodniało, iż ochrona środowiska to nie hobbystyczna działalność jakiejś grupy miłośników przyrody, ale konieczność ocalenia społeczeństwa przed samozagładą, konieczność, którą decydenci różnego stopnia i menadżerowie naszego przemysłu powinni zrozumieć jak najszybciej. Z pewnością wielce pomocne stanie się wydrukowanie wszystkich materiałów konferencyjnych w jednym z zeszytów „Przeglądu Higieny”, który zresztą już niejedną raz podejmował problematykę środowiskową w tym aspekcie.

K. R. MAZURSKI

XII POSTĘP TECHNICZNY W WODOCIĄGACH – WROCLAW 91

Komitet Organizacyjny uprzejmie informuje, że w drugim kwartale 1991 roku odbędzie się we Wrocławskim Domu Technika NOT kolejna, dwunasta konferencja naukowo-techniczna, z zainicjowanego w 1966 roku cyklu ogólnopolskich konferencji „Postęp Techniczny w Wodociągach”.

Organizatorami konferencji są: Oddział Dolnośląskiej PZITS oraz Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej. Podobnie jak w poprzednich latach, Konferencja będzie objęta patronatem naukowym Sekcji Inżynierii Sanitarnej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk.

Wrocławskie konferencje z cyklu „Postęp Techniczny w Wodociągach” koncentrują się tradycyjnie na problematyce technologii oczyszczania wody. Poprzednie konferencje dotyczyły m. in. problematyki koagulacji, filtracji, ozonowania, chlorowania, fluorkowania, adsorp-

cji, a także infiltracji oraz odnowy wody. Tematem przewodnim obecnej konferencji będzie oczyszczanie wód z rzek w rejonach podgórskich oraz ze zbiorników zaporowych. Przewiduje się prezentację osiągnięć dokonanych w następujących grupach tematycznych:

— Chemizm i hydrobiologia wód podgórskich i górskich (wody płynące i zbiorniki zaporowe).

— Specyfika zanieczyszczeń wód w górnych biegach rzek; prognozowanie składu wody w zbiornikach zaporowych.

— Równowaga biologiczna w zbiornikach zaporowych (wpływ zakwitów glonów, gospodarki rybnej i osadów dennych na jakość wody).

— Procesy jednostkowe i technologia oczyszczania wód w rejonach podgórskich (teoria i praktyka).

— Ochrona zasobów wód podgórskich i zbiorników zaporowych przed zanieczyszczeniem.

— Stan i możliwości wykorzystania zlewni podgórskich dla za-

opatrzenia południowych regionów kraju w wodę.

— Metody ujmowania i oczyszczania wód z rzek podgórskich i ze zbiorników zaporowych (doświadczenia projektowe, wykonawcze i eksploatacyjne).

— Aspekty techniczne i ekonomiczne ujmowania i oczyszczania wód z małych rzek i zbiorników zaporowych.

Ramowy program Konferencji przewiduje prezentację 3 referatów kierunkowych oraz 25 referatów szczegółowych (w tym prac autorów zagranicznych) w pierwszych dwóch dniach obrad, natomiast w trzecim dniu odbędzie się wycieczka techniczna do zakładów wodociągowych na Dolnym Śląsku.

Wszelkie informacje szczegółowe dotyczące warunków uczestnictwa w Konferencji można uzyskać w sekretariacie Zarządu Oddziału Dolnośląskiego PZITS we Wrocławiu (budynek NOT, pokój 230 lub telefonicznie pod numerem 44-14-50).

A. M. DZIUBEK